

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (Cash and Cash Equivalents)

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7 (TAS 7)

รายวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 | สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคนครลำปาง
ผู้สอน: ครูรัตนกร แก้วประดิษฐ์ (ครูอัม)

กำไรดี... แต่ทำไมธุรกิจถึง 'เจ๊ง'?

กำไรในงบไม่ได้แปลว่ามีเงินสดไปจ่ายหนี้เสมอไป!

กำไรสุทธิสูง
(Net Profit)

ขาดสภาพคล่อง
(No Cash)

นี่คือเหตุผลที่นักบัญชีต้องเข้าใจ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 7: งบกระแสเงินสด
เพื่อประเมินความสามารถในการชำระหนี้ที่แท้จริง

ถอดรหัสคำว่า “เงินสด” (Cash) ในทางบัญชี

เงินสดในมือ + เงินฝากธนาคาร (ที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)

ธนบัตรและ
เหรียญกษาปณ์

เงินสดย่อย

เงินฝากออมทรัพย์
และ กระแสรายวัน

เช็คที่ถึงกำหนดชำระ
แต่ยังไม่ได้นำฝาก

พร้อมใช้ทันที
ไม่มีเงื่อนไขผูกมัด!

“รายการเทียบเท่าเงินสด” (Cash Equivalents) คืออะไร?

เงินลงทุนระยะสั้นที่แปลงร่างเป็นเงินสดได้ทันที ต้องผ่าน 4 กฎเหล็ก!

สภาพคล่องสูงมาก ✓

พร้อมเปลี่ยนเป็นเงินสด
ในจำนวนที่ทราบแน่ชัด ✓

ความเสี่ยงต่อการ
เปลี่ยนมูลค่าน้อยมาก ✓

วันครบกำหนด
 ≤ 3 เดือน ✓

จุดดักหมุ! กฎเหล็ก “3 เดือน” นับจากวันไหน?

ต้องนับจาก “วันที่กิจการได้มา” ไม่ใช่นับจากวันสิ้นสุดบัญชี!

3 เดือนพอดี

เป็นรายการ
เทียบเท่าเงินสด
(เช่น เงินฝากประจำ 3 เดือน)

เหลืออายุแค่
1 เดือนจะครบกำหนด

ไม่ใช่! ต้องจัดเป็น
เงินลงทุนชั่วคราว

อย่าให้ข้อสอบหลอก! อายุเต็มตอนซื้อคือ 1 ปี จึงไม่เข้าเงื่อนไขตั้งแต่แรก

Checklist ยอดฮิต: หน้าตาเหมือนเงิน... แต่ ‘ไม่ใช่’ เงินสด!

ระวัง 3 รายการนี้ที่มักจัดประเภทผิดบ่อยๆ

เงินฝากที่ติดการระงับประกัน

จัดเป็น “สินทรัพย์อื่น”

เงินเบิกเกินบัญชี (OD)

จัดเป็น “หนี้สินหมุนเวียน”

เงินฝากประจำที่เกิน 3 เดือน

จัดเป็น “เงินลงทุนชั่วคราว”

Diagnostic Matrix: พันธการจัดประเภทบัญชี

ตารางคัดกรองรายการบัญชียอดฮิต นำไปใช้สอบและทำงานได้ทันที

รายการ	จัดเป็น "เงินสด"?	จัดเป็น "เทียบเท่าเงินสด"?	จัดประเภทเป็นบัญชีอื่น
เงินสดย่อย			
เงินฝากออมทรัพย์			
เงินฝากประจำ 3 เดือน			
เงินฝากประจำ 6 เดือน			เงินลงทุนระยะสั้น
เงินฝากค้ำประกัน			สินทรัพย์อื่น

เงินสดไหลไปไหน? รู้จัก “งบกระแสเงินสด”

ธุรกิจขับเคลื่อนด้วย 3 กิจกรรมหลัก (TAS 7)

1. กิจกรรมดำเนินงาน

1. กิจกรรมดำเนินงาน

2. กิจกรรมลงทุน

3. กิจกรรมจัดหาเงิน

3. กิจกรรมจัดหาเงิน

งบกระแสเงินสดช่วยตอบคำถามว่า “เงินสดมาจากไหน” และ “ใช้ไปกับอะไร”

1. กิจกรรมดำเนินงาน (Operating Activities)

กิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดรายได้... หัวใจสำคัญที่บอกว่าธุรกิจ "รอด" หรือ "ไม่รอด"

เงินสดเข้า (Inflow)

รับเงินจากลูกค้า,
รับค่าธรรมเนียม/นายหน้า

เงินสดออก (Outflow)

จ่ายค่าสินค้า, จ่ายเงินเดือนพนักงาน,
จ่ายภาษีเงินได้

ต้องสร้างกระแสเงินสดเป็นบวก เพื่อให้ธุรกิจหล่อเลี้ยงตัวเองได้โดยไม่ต้องกู้!

2. กิจกรรมลงทุน (Investing Activities)

การได้มาและจำหน่ายสินทรัพย์ระยะยาว... การวางรากฐานเพื่ออนาคต

เงินสดเข้า (Inflow)

ขายที่ดิน อาคาร อุปกรณ์,
ขายเงินลงทุน, รับชำระคืนเงินให้กู้ยืม

เงินสดออก (Outflow)

ซื้อที่ดิน อาคาร อุปกรณ์,
ซื้อหุ้นกิจการอื่น, ให้คนอื่นกู้ยืม

ต้องได้มาและจำหน่ายสินทรัพย์ระยะยาว... การวางรากฐานเพื่ออนาคต!

3. กิจกรรมจัดหาเงิน (Financing Activities)

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง “ทุน” และ “หนี้สิน” ของกิจการ

เงินสดเข้า (Inflow)

ออกหุ้นสามัญ (เพิ่มทุน),
กู้ยืมเงินธนาคาร, ออกหุ้นกู้

เงินสดออก (Outflow)

จ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้น,
ไถ่ถอนหุ้นกู้, จ่ายชำระคืนเงินต้น

เน้นที่ “ส่วนของเจ้าของ” และ “การกู้ยืมเงิน”

ทางแยกของนักบัญชี: “ดอกเบี้ย” และ “เงินปันผล” จัดอยู่หมวดไหน?

TAS 7 กำหนดให้เปิดเผยแยกต่างหาก และต้องจัดประเภทอย่างสม่ำเสมอ

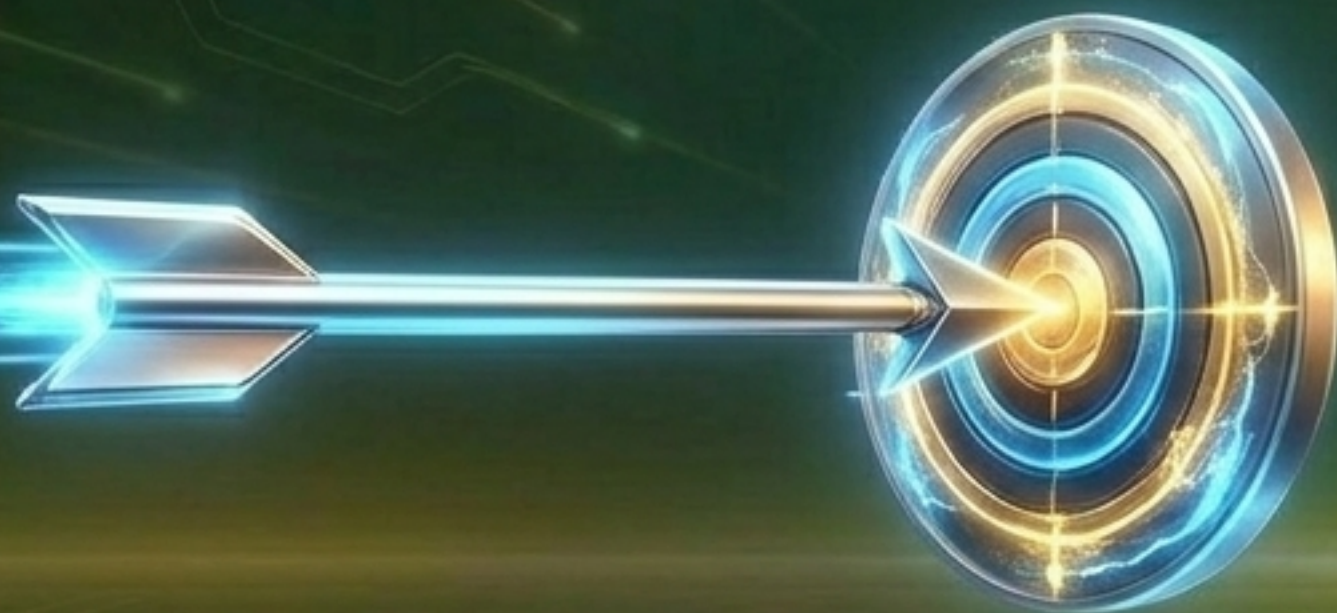

สิ่งสำคัญคือ ต้องเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งและปฏิบัติให้สม่ำเสมอทุกงวด!

2 วิธีในการแสดงกระแสเงินสดดำเนินงาน

วิธีทางตรง (Direct) vs วิธีทางอ้อม (Indirect)

วิธีทางตรง

นำเสนอเงินสดรับ-จ่ายตรงๆ (เช่น รับจากลูกค้า, จ่ายเจ้าหนี้) เข้าใจง่าย บริหารเงินง่าย

วิธีทางอ้อม

ตั้งต้นจาก “กำไรสุทธิ” แล้วปรับปรุงรายการที่ไม่ใช่เงินสด เป็นวิธีที่นิยมใช้มากที่สุดในทางปฏิบัติ!

ระวัง! รายการที่ “มิใช่เงินสด” (Non-Cash Transactions)

กิจกรรมลงทุนหรือจัดหาเงินที่ไม่มีเงินสดเข้า-ออก ห้ามใส่ในงบกระแสเงินสด!

แต่ต้องเปิดเผยข้อมูล ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อความโปร่งใส!

Key Takeaways: สรุปจิ้งจอกชอว์ภาพใหญ่

บัญชีเข้าใจง่าย ถ้ารู้หลักการ! พร้อมลุยคาบต่อไป

 เงินสด ≠ กำไร
(สภาพคล่องคือรอด)

 กฎ 3 เดือน
(นับจากวันที่ได้มาเท่านั้น!)

 3 เสาหลัก
(ดำเนินงาน, ลงทุน, จัดหาเงิน)

ลองกลับไปดูงบการเงินของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ แล้วหาเงินสดทั้ง 3 กิจกรรมกันเถอะ!